

గాలిదేవుడు మాయమయ్యాడేమో చెట్లు నిర్జీవ ప్రతిమల్లా కదలక మెదలక నిల్చున్నాయి. స్తబ్ధంగా ఉంది ప్రకృతి. సూర్యుడు భూమి అడుక్కు దిగిపోయాడు. ఎర్రరంగు పూసుకున్నాయి మేఘాలు. చీకటి నల్లని ముసుగుతో కాలుబెడుతోంది. ఓ మూల చవితీ చంద్రుడు రేఖామాత్రుడై మెరుస్తున్నాడు. తగ్గిపోతోన్న వెలుతురులో రాజు నిశితంగా ఎవరికోసమో ఎదురుదూస్తున్నాడు పార్కులో సిమెంటుబెంచీ కంటుకుని.

ఇంతటి విషమనమస్య సంప్రాప్తమవుతుందని కలలోగూడా అనుకోలే దతడు. ఏంచేయగల డిప్పడు. నాన్న ధనదాహం తనకు శత్రువయింది. తను మనసారా ప్రేమించిన మంజులను మరచిపోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. చూస్తూ చూస్తూ ఆమెను ఇతరుల సాత్తుక్రింద ఎలా తలచగలడు. తన ఆశయా లన్నిటిమీదా సమాధులు కట్టబడుతున్నాయి.

పెళ్లిపనులు చురుకుగా సాగిపోతున్నాయి గాని తన వ్యధ నర్తంచేసికొనే దెవరు? ఈ పెళ్ళి తన కిష్టంలేదని అందరికీ తెలుసు. కాని జరిగిపోతోంది. అమ్మకు గుండెలులేవు నాన్నను ఎదిరించడానికి. తనకు దమ్ములు చాలవు ఎదురు చెప్పడానికి.

మంజుల హృదయంలో ఎన్ని ఆశలు నింపాడు తను. అవన్నీ తన చేతులతో ఎలా నాశనం చేయగలడు? ఇక ఈజన్మలో ఆమెకు తనముఖం చూపించగలదా. తనంటే ఎంత ఆసహ్యత చూపిస్తుందిక. నాన్న నెదిరించి ఆమెను పెండ్లాడితే తన జీవిత మెలాసాగుతుంది. ఇద్దరూ అష్టకష్టాలు పడవలసివస్తుందేమో. దమ్మిడి సంపాదనలేని తను మంజుల నెలా సుఖపెట్టగలడు?

పరిస్థితుల ప్రభావానికి తనూ తలయొగ్గక తప్పదు. ఇంతకాలం ప్రేమామ్మతంతో పెంచు

కున్న ప్రేమల తను ప్రేళ్లతో సహా తన హృదయంలోంచి తిసివేయక తప్పదు!! అనుక్షణం కళ్లముందు సాక్షాత్కారం చే మంజుల మనోహర రూపంపై అచ్చాదన కప్పక తప్పదు. కాని తన వివాహవిషయం ఆమెకు ఎలా చెప్పగలడు. ఆమె మనస్సు వికావికలమైపోయి ఎంత దుఃఖిస్తుందో కదా?

పెండ్లియాడే ధైర్యం లేకపోతే ప్రేమించనే కూడదు. అమాయకురాలైన మంజులను నిజంగా తనే ఈ గ్రంథంలోకి దింపాడు. చివరకు తల్లిదండ్రుల నెదిరించలేక, నమ్మిన ప్రేయసిని ద్రోహంచేస్తున్నాడు. ఎంతటి పిరికివాడు తను. తనవంటి తుచ్చుడు నీచుడు ఈ లోకంలో ఇంకెవరైనా ఉంటారా?

ఇంతలో అతని మనస్సులో మరోభావం మెదిలింది. క్రమక్రమంగా అతని ఆలోచనలు ఒక స్థిరరూపానికి వచ్చాయి. పెండ్లి చేసుకుంటానని మంజులకు తనేమీ మాటివ్వలేదు. ప్రేమించినంత మాత్రాన పెండ్లిచేసుకోవాలనే రూ లెక్కడాలేదు. పైగా తను పురుషుడు. కంటికి అందంగా కనబడే స్త్రీలను ప్రేమించే అధికారము తనకు ఉంది. కాని మంజులను తనను ప్రేమించమని బ్రతిమలాలడలేదే. ఆమె తనంత తానుగా ప్రేమించింది. తనూ ఆమెను ప్రేమించినమాట వాస్తవమే, కాని పరిస్థితులు అనుకూలించనప్పుడు తనుమాత్ర మేమిచేయగలడు. ఏది ఏమైన తన వివాహం తండ్రి యిష్టప్రకారం జరుగుట ఖాయం. ఈ విషయాన్ని తాను నిజాయితీపరుడు కనుకనే ఆమెకు చెప్పగలుగుతున్నాడు. అని తనను తాను సమర్థించుకోజూవాడు రాజు. కాని సతమతమై పోయే అతని మనుస్సులో మంజులకి విషయం ఎలా చెప్పటమూ అనేబాధ మాటిక రగులబోచింది.

ఇంతలో మంజుల భారంగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వచ్చింది. ఆమెకురులు తెలనంస్కార కూన్యాలై గాలికి ఎగురుతున్నాయి. సహజంగా ప్రసన్నంగా ఉండే ఆమె దుఃఖభారంతో నిండి ఉంది. మెల్లిగా రాజు వెనుకకువచ్చి "రాజూ" అంది.

ఉల్కిపడి వెనుదిరిగి చూచాడు. వెనుక నిల్చుని ఉన్న మంజులను చేయిపట్టుకుని తనప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకున్నాడు. ఆమె కళ్లనుండి అశ్రుబిందువులు జలజలా రాలుతున్నాయి. రాజుకు ఆమెను చూడగానే భయమయింది. కొంపతీసి ఈమెకు నా వివాహ విషయం తెలియలేదు కదా. ఈమెను తనెలా సమాధాన పరచగలడు. ఆమె ముఖంలోకి చూడలేకపోయాడు.

మంజుల గద్గడికంగా "రాజూ నీవు నన్ను...." అని నగంలో నిలిపేసింది. ఆమెకు దుఃఖం పొర్లుకొచ్చింది. రాజుకు మాట పెగల్లేదు. తన వివాహవిషయం ఈమెకు తెలిసిపోయింది. ఇక దాచి లాభంలేదు. తన హృదయబాధను, పరిస్థితులు అననుకూలాన్ని ఎలా విప్పి చెప్పగలడు. తన అనమర్తత నెలా కప్పిపుచ్చుకోగలడు?

"మంజుల నిన్ను నేను మనసారా ప్రేమిస్తున్నాను. కానీ...." ఆమె అతని నోటిని అప్రయత్నంగా మూసింది. ఆమెకు దుఃఖం అగలేదు. ముఖం చేతులతో కప్పకుని ఆలాగే వుండిపోయింది. కొద్ది క్షణాలవరకూ రాజు తేరుకోలేకపోయాడు.

మంజుల మెల్లగా మాట్లాడసాగింది. "నన్ను క్షమించు నా ప్రయమైన రాజూ.... పరిస్థితులు నా చెయ్యిదాటిపోయాయి. మా నాన్న నిర్ణయానికి తల బగ్గవలసి వచ్చింది.

అమ్మ కళ్లనీళ్లతో నాచేత వాగ్దానం చేయించు కుంది. రెండోపెండ్లివాడయిన మా మామ య్యను పెంట్లాడి తీరవలసిన బాధ్యత నాపైన బడింది. ఇక నా ఆశ వదులుకో రాజు.... నే నొక రి సొత్తు నయిపోతున్నాను....నన్ను శాశ్వతంగా మరచిపో....నీ మంజుల మరణం చింది రాజు....” అంటూ విలపించసాగింది.

తా నొకటిదలిపై దైవమొకటి తలచిం దన్నట్లు ఏమిటి వైపరీత్యం. దేవుడు చాలా మంచివాడు అనుకున్నాడు. ఆతని గుండెల్లో చల్లగాలులు వీచాయి. బరు వై న ఆతని హృదయం తెలికయింది. తలమించి ఎన్నో మణుగుల భారం దించినట్లయింది, దీర్ఘంగా నిట్టూర్చాడు. ఆతనికి మంజులను వీడిపించా లని బుద్ధిపుట్టింది. రాని కన్నీళ్ళను చేతితో తుడుచుకున్నాడు. కళ్ళు పెద్దవిచేసి జుట్టు చెరిపేసుకున్నాడు. ఆమె వడిలో తలపెట్టి “మంజులా ఎంత భయంకరమైన విషయం చెప్పావు. నా గుండె బ్రద్దలయిపోతోంది. నే నిక బ్రతకను. నా హృదయంలో ఆరని నిప్పు రగిలించావు. మంజులా నిన్ను మరువలేను” అంటూ తన ముఖభావాలను గొంతును మార్చాడు.

మంజుల ఆతనిదుఃఖం నిజమే నను కుంది. విచారంతో ఆమెగుండె ప్రీలిపోయింది. కాని నెమ్మదిగా “రాజు నీవంటి ప్రేమికుణ్ణి పొందగలగడం నా పూర్వజన్మ సుకృతం. కాని విధి నన్ను మంచిమాపు చూడలేదు, మా నాన్న తాంబూలాలు మార్చుకొని ముహూర్తం నిశ్చయించుకొని వచ్చేశాడు. ఇప్పుడు నేను ఎదురుతిరిగి లాభంలేదు. నన్ను మరచిపో.... ఈ కఠినసూరాలను క్షమించు. అంటూ ఆతని మీద వాలిపోయింది.

మెల్లగా రాజు ఆమెను లేపనెత్తాడు. కన్నీ ళ్లతో ఆమె వక్షస్థలమంతా తడిసిపోయింది. “మంజులా నిన్నెంతగా ప్రేమించానో నీకే తెలుసు. మనమెన్నో వాగ్దానాలుగూడా చేసు కున్నాం. అవన్నీ నీవు పాటిస్తావనుకున్నాను. కాని నమయమొచ్చేసరికి కన్నీళ్లతో ప్రేమిం చిన ప్రయుణ్ణి ఆవలకు నెట్టుతావని తలచ లేదు. నీ దెంత కఠినహృదయం. నేనే ఈ విధంగా ప్రవర్తించియుంటే ఏమయేది. నీ వెంత నిందించేదానివి. నా హృదయాన్ని గాయపర్చిన నిన్ను నేను క్షమిస్తున్నాను. కాని నామనస్సులో నీ మోసకారిత్వం స్థిరముద్ర

పరచుకొని శాశ్వతంగా ఉంటుంది. నా మంజుల మోసంచేసింది. నన్ను తీవ్ర హింసకు గురిచేసింది అనే భావన నే నెలా మరచిపోగలను” అన్నాడు తీవ్రంగా. క్షణం గడిచింది మంజుల అతనివద్ద సెలవుతీసి కొంది. విడువలేక విడిచినట్లు విడిచాడు రాజు. ఆవరించిన కటిక చీకటిలో కలిసిపోయింది మంజుల. రాజు నంతోషంతో ఇంటికి చేరు కున్నాడు. మరునాటి ఉదయం మంజుల, స్నేహితురాలు ఉష, ఇంటికి వెళ్ళింది. అక్కడ ఆమెకు రాజు వివాహవిషయం తెలి సింది. ఆమె మనస్సులో ఆతని ధూర్తత్వం కన్నులకు కట్టినట్లు కనిపించింది.

రాజు ఉదయమేలేచి బజారుకు వెళుతుం డగా మంజులతమ్ముడు అతనివద్దకువచ్చాడు. ఆతని చేతిలో చిన్న చీటి ఉంది. “అక్క నీ కిమ్మంది” అని వెళ్ళిపోయాడు. అతురతతో విప్పాడు రాజు.

“మిత్రుడు రాజుకు : మొన్న సాయంకాలం తరువాత నాకు ప్రపంచం తెలిసినచ్చింది. నిన్నటిదినం నా జీవితంలో వెలుగు చూపింది. ఇంతవరకూ నేనేది సత్యమని నమ్మానో అది ఆసత్యమయి పోయింది. ఇక ఈ లోకంలో ఎవరిని నమ్మ రాదని నిశ్చయించుకున్నాను.

నేను మాటతప్పానని, మోసకారిని నన్ను నిందించావు. నిన్నటిదినం నీ వివాహవిషయం తెలిసింది. నాకంటే ముందుగా నే, నాకు తెలియకుండానే పెళ్ళిసంబంధం చూచుకొని ముహూర్తం నిర్ణయించుకొని నీవు నాదగ్గర ఆ విషయం దాచిపెట్టావు. నీ మోసం బయ ల్పడిందని చింతించుకు. నీ వింత కుటిలా త్ముడవని, నాదగ్గరనే నీ వింత కవటంగా ప్రవర్తించావని తలచుకొని బాధపడ్డాను. మొన్న నీ వభినయించిన దుఃఖం నిజమని నమ్మిన నేను ఎంత అమాయకురాలనో తెలిసి కూడా నీవు నన్ను మోసగించావు. అట్టి నిన్ను పొందకపోవడం నా అదృష్టం. గుండెలమీద చెయ్యివేసుకుని మోసంచేసిం దెవరో ఆలో చించు.

సెలవు.... మంజుల”

“నేనే మంజులా” అంటూ గుండెలపైన చేయివేసుకుని కూలబడ్డాడు రాజు.

‘రిచ్చికెక్కిన పెండ్లి పెద్ద

మా దగ్గర బంధువులలో ఒకతని కుమార్తెకు పెండ్లి నిశ్చయమయినదని, మేనల్లుడుకు యివ్వడం తప్పలేదని, పైగా యిదివరకు ఎవరూ యివ్వనంత కట్టుం యిస్తున్నాడని యిది అందరకూ ఆశ్చర్యముగా వున్నదని తప్పక రావలసి నదిగా మా అన్నగారివద్దనుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. పెండ్లి పెద్ద యింకా యితర బంధువులు విజయనగరంలో పెళ్ళి సామానులు కొనుటకు వచ్చి నాతోపాటు ఆ గ్రామములో డిగారు ఆ చీకటిలో నన్ను వారు గమనించలేదు. యీ వారం కర్పూరదండలు చాల ప్రయముగా వున్న వని పెళ్ళి పెద్ద తక్కిన బంధువులతో అన్నాడు “వచ్చేవారం చాల చౌకగా వుంటాయట” అని నేను చలోక్తిగా అన్నాను. ఆ బంధువులలో ఒకడు అన్నాడనుకొని “వచ్చేవారం ఎవరి క్కావాలి” అన్నాడా పెళ్ళి పెద్ద. అయితే యీ వారం ఎందుకు ప్రయముగా వున్నా యో తెలుసుకున్నారా? అన్నాను. యీ మాట అనగానే ఆరె. నీ వెప్పుడువచ్చా వని అందరూ పలకరించారు అంద రమూ గ్రామము చేరాము పెళ్ళి పెద్ద మాత్రం చిన్నముఖం చేసుకున్నాడు.

పెండ్లి అయిన మరునాడు పాట కచ్చేరికి విర్పాటుచేసారు. సాయంత్రం 4 గంటలకు పాటకచేరికి వెళ్ళాను. పెళ్ళి పెద్దమాత్రము పందిరిలోకి వచ్చి పల హారములు చేసారాని ఒక్కొక్కరిని పలుకరించుకుంటూ నావద్దకు కూడా వచ్చేరు. నన్ను చూడగానే రాత్రి మాటలు జ్ఞాపకానికివచ్చి, నన్ను నలు గురిలోను ఆగౌరవించాలని ఉద్దేశ ముతో “ పలహారం” అయిందా అని ఒక చెవిటివానికి చెప్పినట్లు గట్టిగా చెప్పాడు. ఇది నేను సదపకాశముగా తీసుకొని “ఆ ... పదిహేను వందలు కట్టుం యిచ్చేనంటున్నారా? మీ చెల్లెలు యింకొంచము టెదరించివుంటే రెండు వేలరూపాయిలు యిచ్చేవారే ... అని అనుకోకుండా అనేసరికి, పందిరి అంతా పక్కన నవ్వింది పెళ్ళి పెద్ద ముఖం మళ్ళి చిన్నపోయింది.

—యిండుగు గోపాలరావు.